

Öko-esték a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban 2022. február-május

Az öko-esték rendezvénysorozatunk a nemzetközi Zöld Könyvtári díjjal elismert tatabányai József Attila Megyei és Városi Könyvtár komplex környezettudatosító-környezetnevelési programjának szerves részét képezi, amely intézményünk egyik prioritása, társadalmi felelősségvállalása, ökológiai elkötelezettsége a sajátos, hagyományos és nem hagyományos eszközeivel. könyvtári eszközeivel.

A 2022. év első félévében teljesítendő pályázatunk megvalósulásáról, hat előadásról, rendezvényről készült összefoglalónk tartalmazza a 2010 óta tartó öko-esték sorozatunk sorszámát, a projekt elemeinek rövidített leírását, valamint az egyes rendezvények ismertetőjét. Ez utóbbiak egyébként a szakmai folyóiratunk a KEMLIB írásaiként megtalálhatók, vagy megjelenés előtt vannak.

Ennek a pályázatnak az elnyerésével köszönhető az is, hogy áprilisban megtarthattuk a 100. estünket, hálás köszönet érte.

A 98.- 103.számú öko-estéink tartalmi beszámolója

Beszámoló rendezvényeinkről

98. 2022. február 10.

Homor Zsófi lóversenyző és lóoktató: A Derby öröksége – élménybeszámolóval egybekötött könyvbemutató

Cikk: Nász János: Mongol derby magyar résztvevővel. = KEMLIB, 2022. 3. sz. p 16

<http://kemplib.jamvk.hu/xii-evfolyam-3-szam-2022-marcius/>

Tatai TV: <https://www.facebook.com/watch/?v=634779337580996>

Mongol derby magyar résztvevővel

A 2022.-es februári öko-esténket és egyben könyvbemutatót* is, immár 98. alkalommal rendeztük meg. A húszas éveiben járó, szűkebb hazánkban élő **Homor Zsófi** lóversenyző és lóoktató volt a vendégünk, aki a szép számmal megjelenő érdeklődőknek felejthetetlen élménybeszámolót tartott.

Az úgynevezett mongol nagyderbyt a világ legnagyobb és leghosszabb lovasversenyeként tartják számon, amit egy éves halasztás után 2020 augusztusában sikerült megrendezni. Mintegy 1000 kilométeres távot tíz nap alatt kellett teljesíteni, váltott ridegen tartott zömök ám szívós helyi lovakkal. Negyvenhatan indult a versenyen, zömében amerikai és európai és női versenyzők. 40-50 kilométeres sebességgel, tizenötperces megállókkal, lócsérékkel teletűzdelt verseny teljesítésére 1500 lóra volt szükség, amit közel kétszáz család ajánlott fel. Reggel nyolctól tizenkét órán keresztül a kopár dombokkal kísért sztyeppén állandó szélben, hőségben lovagolni ismeretlen állatokkal igazán fizikai és lelki erőt próbáló kihívás volt akárcsak a következő ellenőrző pontig is eljutni. Így nem egyszerű feladat elé állította a civilizációtól mentes környezetben mind a lovakat és a lovasokat megteremteni az együttműködést, összhangot, és bizalmat egymás iránt.

Mondhatnánk azt, hogy a mongol embereknek ez természetes, hogy alig kezdenek el járni, már teszik fel a kisgyermekeket a lóra, hiszen ez életformájuknak nélkülözhetetlen kifejeződése. Amennyire vissza tudunk tekinteni a mi őshagyományainkra is, a keletről jött pusztai népeknek is hasonló a lószertet, lótisztelet megléte és identitástudatukat áthatja, a meséikbe, a népi hagyományaikba is bele van kódolva. Másrészt valamennyinknek meg vannak a magunk caminói, derbyei, amikor megmérettünk magunkban, mit bírunk el, mire vagyunk képesek. És ezek a határainkat súroló teljesítések, amit Zsófi is elért, adnak bizonyosságot és elhivatottságot a kereső embernek, a kereső léleknek, hogy bízva önmagunkban folytassuk tovább az utunkat, nincs mitől tartani, nincs mitől félni, bármi is van.

Nász János

*Homor Zsófia: A Derby Öröksége – avagy ami a koszon kívül rám ragadt ...

99. 2022. március 17.

Dr. Hajdu Zsanett biológus, gyógynövénykutató, egyetemi oktató: **Costa Rica, ahol az állatok nem félnek az embertől.**

Cikk: Nász János: Miért éppen Costa Rica, miért ne? (Dr. Hajdu Zsanett előadásáról). = KEMLIB, 2022. 4. sz. p.8

<http://kemlib.jamvk.hu/xii-evf-4-szam-2022-aprilis/>

Miért éppen Costa Rica, miért ne?

(Dr. Hajdu Zsanett: Costa Rica, ahol az állatok nem félnek az embertől című előadásáról)

Tavasza várva március 17-én, immár a 99. öko-esténket rendeztük meg a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban. A téma adott volt, hiszen Dr. Hajdu Zsanett biológus, gyógynövénykutató, egyetemi oktató, nemcsak hogy ott járt, tudományos munkát végzett, de egy nemzetközi hallgatói csoport képzését is felvállalta. Costa Rica, igen, magyarul annyit jelent Gazdag Part. Az alig harmadnyi Magyarországnyi területtel, aktív vulkánokkal, két óceáni parttal rendelkező közép-amerikai ország inkább ökológiai értelemben gazdag. Ám önmagában nem lenne elég, hanem ehhez az ott élők mentalitása életstílusa, természettudatossága és hagyományörzése is jelentősen hozzájárul. A világ nemzetközi boldogságindexének csúcsán immár jó pár éve élen járó országban, nincs hadsereg 1949 óta, azaz nincs kivel harcolni, nincs ellensége, apropó a saját élővilágára, környezetére sem az. Semleges ország, az ország területének 25%-a védett! Az országban megtermelt energia, szél-erő-, vízi erőművekből származik és 2016 óta 100%-ig megújuló forrásból ered. A trópusi országban sikerült a modern világot a hagyományos értékekkel összhangba hozni. Az előadó trópusi erdő kutatóközpontban lévő tapasztalatait így osztotta meg velünk: Az állatokat nem zavarja az emberek jelenléte. Leguánok, lajhárok, ocelotok, pekarik, majmok, kolibrik szinte együtt élnek a lakossággal. Hiszik az ott élők azt, hogy a természetben mindennek lelke van, minden él, és minden egye eredetből származik. Több ezer éves fák hűvösében tanösvényeken, ökofolyosókon keresztül félelemmentesen lehet sétálni, elmélyedni, zarándokolni. A helyi pénzekben is a ritka védett élőlények láthatók. Alig és már eléggé közismert gyógynövény paradicsomot számos egyetem kutatói keresik fel és fedeznek fel újabbakat a gyógyításuk alkalmazására. Korábbi bolíviai amazóniai kalandzásait az előadó a *Trópusok ajándéka* című könyvében osztotta meg olvasóival, de már készül a következő könyve is a Costa Ricai élményeivel, tapasztalataival. Summa summarum, bizony ránk férne az ottani boldogságérzésből valamennyit exportálnunk, hiszen ahogy Zsanett mondta: mi egy nagyon okos boldogtalan ország vagyunk!

Nász János

100. 2022. április 12. 100. öko-estünk !

Zolcer János tv producer, író, tartalomfejlesztő, médiatulajdonos, **XX.SZÁZAD: 100 év - 100 esemény - 100 film** és **A háború titkai és háttere** című könyveinek bemutatója.

Beszélgatótárs: Dr. Horváth Géza

Cikk: Nász János: A háromszázát a századikon! = KEMLIB, 2022. 5. sz. p.10

<http://kemlib.jamvk.hu/xii-evf-5-szam-2022-majus/>

A háromszázát a századikon!

Nem számmisztikai értekezést rejt ismertetőnk címe, hanem azt, hogy egy sajátos könyvbemutatónak voltak a részesei azok, akik április 12-én megtisztelték a József Attila Megyei és Városi Könyvtár 100. ökoestjét. Zolcer János, tv producer, író, tartalomfejlesztő, médiatulajdonos: *XX. század 100 év - 100 esemény - 100 film* című interaktív, az okostelefonokkal is QR-kóddal követhető, nézhető, műfajában modern ám még talán szokatlan könyvének ismertetése maradandó élmény volt azoknak, akik megtiszteltek bennünk jelenlétükkel. Hát micsoda évszázad volt, idézem: „a minden eddiginél gyorsabb fejlődés volt a jellemző és a minden eddiginél nagyobb pusztítás”. Az 1900-as párizsi világiállításától a két világháborún keresztül, a berlini falon át és a magyar 1956-os

eseményeken túl Lady Dianáig, mintegy húszezer videokazettányi anyag gyűjtéséből válogatva 16 órányi filmanyag készült el, mintegy 10-10 perces bemutatóval az elmúlt század legfontosabb történelmi, politikai, gazdasági, tudományos és sport eredményeinek esszenciális ismertetésével. Beszélgetőtársának Dr. Horváth Géza helytörténész kollégának a szerző elmondta azt is, hogy négy kontinens szakértői gyűjtötték össze a filmeket és átszámítva csaknem öt milliárd forintnyi költségvetéssel készült el a sorozat. Eddig a világ 60 országában mutatták be a dokumentumokat és 22 év óta az egyik német köztelevízió minden húsvét hétfőjén reggeltől-délutánig folyamatosan sugározza kronológikus sorrendben a filmeket. A történelmi adatokat, szereplőket az úgynevezett hibridkönyvben követhetjük sorban egymás után magyar és angol nyelveken, A könyvnek az oktatásban való használatáról már folynak a tárgyalások az illetékesekkel és eleddig elég biztatóak a visszajelzések. Mindenesetre a fentiekben írtak alapján reméljük, hogy nem fogjuk utálni a XXI. századot sem, hiszen elég közünk van hozzá. Olyanná lesz, amilyenné alakítjuk, ahogy tesszük, vagy nem tesszük saját és közös dolgainkat. A rendezvénysorozatunk centenáriumának megünneplését pedig az ismert események tükrében halkan visszafogottan egy másik alkalommal, egy öko-rendezvényvel tartjuk meg.

Nász János

101. 2022. április 19.

Belső sziget -irodalmi öko-est

Fehér Enikő Krajcsirovits-művészeti ösztöndíjas fiatal költő, szerkesztő és a **Zöld Sziget Kör, irodalom és természet közös párbeszéde. *Fiatal művészek, zenészek alkotók a természetért***

Közreműködik: Radisz Afrodité, zenész

Cikk: Nász János: A Fehér megzöldítése = KEMLIB, 2022. 5. sz. p.7

<http://kemlib.jamvk.hu/xii-evf-5-szam-2022-majus/>

A Fehér megzöldítése

Idén, 2022-ben április 19-én rendeztük meg az öko-estéink, környezettudatosító sorozatunk, 101. találkozóját. A már 2010 óta, havonta rendszeres jelenlétünk mostani jóvoltából, Nász

János ökológiai szaktájékoztató, bevezetőjében foglalta össze a könyvtárunk tizenkét éves zöldkönyvtári tevékenységét. Öko-estékink megrendezése mellett, folyamatosan jelentkeztünk öko-hírleveleinkkel, építettük az on-line öko-cikk sajtóbibliográfiánkat, szerveztünk ökolvasótáborokat, és fogadtunk, szerveztünk rendezvényeket, foglalkozásokat. Az adatokkal alátámasztott, tanulmányok, ismertető, cikkek, podcastok, tevékenységfajták felsorolása nem csak két papíroldalnyi információt töltött meg, hanem kivonata volt annak az a társadalom felé elkötelezett felelősségvállalásunknak, amelynek ikonikus és országSZerte, de még a határunkon túl is elismert képviselője az intézményünk, a József Attila Megyei és Városi Könyvtár.

Az évfordulós köszöntő után, Fehér Enikő Krajcsirovits-művészeti ösztöndíjas fiatal költő, szerkesztő vette át a szót és vezette fel az est további történéseit. Először is Ádám és Soma a Zöld Szigetkör Egyesület két aktív tagja, az elmúlt harminc éves közösségi történetükből, eseményekkel, sztorikkal fűszerezve emlékeztek vissza arra, hogy gyermekkoruktól fogva a felnőtté válásig élményekkel gazdagon, hogyan tanultak meg felelősséget vállalni természetünkért és a közösségi létükben egymásért. Rendszeresen barlangásztak, gyalogtúrákat tettek, vízre szálltak csónakokkal, és a Radványi-szigeten minden civilizációs komforttól mentesen önmagukra utalva táboroztak. Egy erős, saját mitológia létrehozásával, ahogy mondták, a természet volt az, amely segítette felderíteni a belső univerzumukat. Ezzel, a természettel való organikus együttműködésük alapján fedezték fel az a *Belső-szigetüket* amely rávezette őket arra, hogy az egymásra utaltságuk és nappalokkal-estékkal való folyamatos párbeszédük során miképp lehet eljutni egy közös alkotásra, rendszerint évente visszatérni, táborot vetni a léleknek is, de aztán tudni otthagyni mindezt. Egy retro brigádnaplókba rögzítették élményeiket, melyet kézzel-kézre közreadtak a hallgatóságoknak.

Az est második részében Enikő verszöldítései, Afrodité Radisz zenei kíséretével tizenegyet kaptattunk meg és fogadhattunk örökbe. Időt utaztunk a megkövült egysejtű monológjától, Gáll István írói házáig, az erdei lányok balladáitól a Turulhoz, Szelim barlanghoz repültünk, majd hiányoznánk-e valakinek, ha nem mennénk haza, de ki válaszol erre. S talán a világ első női bordala is felzengett a baji hegyek alól, amikor visszaérkeztünk a Zöld Szigetkörbe ahol, ahonnan megannyi inspiráció, ihlet született meg ahhoz, hogy versekké formálódjanak, álljanak össze a gondolatok és az érzések. Mondhatjuk bátran azt is, hogy a *Belső-sziget irodalmi öko-est* csak fizikai értelemben záródott le, de még tovább tart folyamatosan, meglehet kint a természetben, a tavaszi friss zöldbe öltözésben nyomot hagyva az időben.

Mindezek után könyvtárunk jubileumi emlékeztető ajándéktortáját szétosztottuk egymás között, ahogy azt a mostani együttlétünkben is megkaptuk.

Nász János

102. 2022. május 16.

Sándor Anikó író, újságíró, szerkesztő: El Camino ahol a csodák megtörténnek című előadása és dedikáció

El Camino, ahol a csodák is megtörténnek

Az üzletkötő, újságíró pályafutását követően lett vérbeli író a karcagi gyökerekkel rendelkező Sándor Anikó. 2014-ben egy életválsága után, a gazdasági válság kirobbanásakor hagyta ott a jól menő populáris magazinban betöltött megbecsült állását. És olvasott-olvasott ezekben a hetekben, hónapokban, mint gyerekkorában amikor egymás után falta a neki való írásokat, hiszen édesanyja könyvtárosként olyan hatással volt rá, hogy ez lett az élete egyik

szenvedélye szenvedélye. Míg egy napon úgy érezte, hogy egy belső hang folyamatosan azt harsogja fülébe: „én ezt nem csinálom többet, majd...ha nem hagyod abba, akkor nagyon nagy baj lesz!” Úgy vélte mintha eltávozott édesanyja segítette volna odaátrol. És ezt követően összeszedte magát, látott egy videót Argentínáról, a tangók országáról és döntött. Eladta mindenét, bár sokan marasztalták sőt gyanakodtak, hogy mentális problémái vannak, de ennek ellenére Buenos Airesben találta magát, és rátalálta valamire, ami később önmaga keresésére ösztönözte. Hát ez az, más kultúra, itt mindenki ismeretlen ismerősként köszön a másoknak, egymás szemébe néznek, mosolyognak. Négy élményekkel gazdag hónap lett ebből. Azután már másként tért haza. Elolvasta Shirley Maclaine Caminoját és ezzel kezdetét vette az Utak útjának zarándoklata, a 800 km-es Szent Jakab út teljesítése. Most még az első 35 kilométer kimaradt (másodikra már nem). Ez egy évezredes út.milliók járnak rajta, és hagynak azon kitörölhetetlen de láthatatlan nyomot, de érezni minden rögében, útmenti fűszállásban, hegyi ösvényein. A legtöbben azért indulnak neki, mert elakadtak az életben, és várnak valami megoldásra lelni, biztatót kapni. És ez az az út mely átveszi és összegyűjti amennyi meg annyi ember érzését és azokat pozitív energiaként sugározza ki. Mindez már találkozásunk előtt tizenegy éve történt, napi háromezer forintból tartotta fenn magát, de a sokszor reménytelen távolságot legyőzve, mindig akadt szállás, élelem és rengeteg ismeretség, jóbarát. Az író szavaival élve: „Talán azt is lehet mondani mindenki aki erre az útra lép csak a magában és másokban lévő jóságot éli át. Napi húsz kilométert megtéve, mint egy film darabjai az út végére teljesen érthetően összeálltak. Nem az kapodt amit kérsz, hanem csak annyit tarts magadnál amennyi szükséges, hiszen megkapsz mindent az élettől, mert ezen az úton a csodák megtörténnek. Ezek a csodák belülről sugároznak ki és az életed egy metamorfózissal változik meg.” Nem sokkal később ennek a változásnak a hatására, megírja a Caminojának folytatását. Hatalmas siker mindkettő és ezek a sikerek elindítják írói pályafutását. Az argentin tangós könyv, a magyar Camino (amely a Lánchídtól Lébényig tart), Mariazell, India, saját családtörténet, női és férfi mesék. Ezzel a közlésfolyammal az író megérkezett magához, önmaga valójába. Így vélekedik az eddig elért sikereiről: „a nagy változások mindig akkor történnek, amikor meghallod a saját hangodat. A saját belső hangunkon tudjuk mindig mi a megoldás a kérdéseinkre, csak nem vesszük ezt komolyan! Most amikor Sándor Anikó volt az öko-estünk vendége, könyveivel eddig is itt lakik nálunk, de mára már állandóra bejelentkezett.

Nász János

103. 2022. május 19.

Illés Adorján mérnök, világotazó: Hogyan indulj el és hogyan csináld végig?

Élménybeszámoló az előadó 4 éves kerékpáros világtörli expedíciójáról.

Cikk: Nász János: Lehet-e két kerékkal több? (megjelenés előtt)

Lehet-e két kerékkal több?

Miért indul el valaki 32 évesen biciklivel egy négy éven át tartó Föld körüli útra? Erre a kérdésre kaphattunk választ, május 19-én a baji gyökerekkel rendelkező Illés Adorjántól a József Attila Megyei és Városi Könyvtár e havi öko-estéjén.

Előadónk, 2015-ben egy életmódváltást követően, mindenét eladva és otthagya addigi mérnöki hivatását, pattant Zümi nyergébe, hogy felszabadítsa magát mindenfajta megkötöttségtől. Részint egyedül indult, barátjával itt-ott találkozva megtapasztalni mindazt „ami vagyok”. Egy erős fantasztikus érzés támadt fel benne és arra ösztönözte, hogy várja őt a világ megannyi csodájával, hogy élőben, testközelben megossa vele kincseit. Ezek nem a fizikai értelemben vett kincsek persze, hanem egy olyan álom megvalósítása, amely konkrét kijelölt célok és tervek nélküliek, amelyben lelkére bízta a vezettetést. Keltről indulva, Ázsián át, tovább Ausztrálián és majd az amerikai kontinensen keresztül megérkezve 1473 napon át Madridig tartó utazáson, napi 4-5 órát tekert a félmázsás felszerelésével, több mint hatszázszor aludt a természetben, sátorban, túl volt harminc defekten és kilencszer vette igénybe a repülőgépet, mert még vízen nem tudott járni. Napi párezer forintos költségvetéssel ellátva magát, kihívásokkal, kalandokkal, nehéz helyzetekkel szembesült és mégis mindig folytatta útját, eszébe sem jutott feladni az egészséget. Ugye erre szokták többnyire azt mondani: maga nem normális? Hát miért is ne! Mert lehet szeretetből utazni, hagyni, hogy kirobbanjon belőlünk egy olyan szabadságérzés, amely átvezet minden viszontagságon és irányt mutat további dolgaink megoldásához. Ahogy mondta, úgy érezte, mintha fentről mindig időben megjön a segítség.

És az élmények, rengeteg hely felfedezése a bolygónkon és a különböző kultúrák, nyelvek, emberek megismerése, na, ezt magadtól érheted el. A sokszínűség teszi gyönyörűvé az emberiséget. Nem számít a cél, az idő, az utazó csak utazik, és Lao-ce bölcs szavaival élve: az úton levés a fontos.

A négy évig tartó utazás pedig embert próbáló, távol az otthontól, a megszokottól, a komforttól, tele bizonytalanságokkal. Csak magadra számíthatsz, mindig mindent saját magadnak kell megoldani, egyszerűen és egyszerű körülmények között, mindig cselekvésekre kényszerülve. De azok a napkelték, naplementék, csillagos egek, fény- és levegőszennyezéstől mentes napok és helyek visszaadják az embernek a természetünk tisztetét, amelyet már jó párszáz éve elkezdünk elveszteni. Megtapasztalni, sivatagot, tengereket, dzsungleket, hatalmas viharokat, földrengéseket és isteni nyugalmat, érezni a természet erejét és beszédet együtt lélegezni vele, az vajon mennyire megosztható, ha nem személyesen éljük át. Nyomot sem hagyva magunk után, minden problémát meg tudunk oldani és ez az egyik fő motívuma az utazásnak. Magabiztosság, bátorság, jelenlét erejével gyarapodva kioldódik a bennünk rejtőző félelem. 39 országon keresztül, azért telis-teli honvágygal is Adorján megérkezett magához, amely felér egy önbizalmat erősítő tréninggel. Tükröt tart nekünk arra, hogy a boldogságot ne kívül keressük, mert belőlünk függ.

És mindezeket élményszinten, sűrítve lejegyezte *A Nagy Mosoly* című könyvében, amely már nem csak őt, de minket is egy utazásra, egy újabb világlátogatásra ösztönözhet.

Nász János

The image shows a person sitting at a table in a room, looking at a presentation on a screen. The screen displays a person riding a motorcycle on a road. A bicycle is parked in the foreground.

The person is sitting at a table, looking at a presentation on a screen. The screen displays a person riding a motorcycle on a road. A bicycle is parked in the foreground.

The person is sitting at a table, looking at a presentation on a screen. The screen displays a person riding a motorcycle on a road. A bicycle is parked in the foreground.

The person is sitting at a table, looking at a presentation on a screen. The screen displays a person riding a motorcycle on a road. A bicycle is parked in the foreground.

The person is sitting at a table, looking at a presentation on a screen. The screen displays a person riding a motorcycle on a road. A bicycle is parked in the foreground.

The person is sitting at a table, looking at a presentation on a screen. The screen displays a person riding a motorcycle on a road. A bicycle is parked in the foreground.

The person is sitting at a table, looking at a presentation on a screen. The screen displays a person riding a motorcycle on a road. A bicycle is parked in the foreground.